

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
NILO JÄÄSKINEN
föredraget den 12 december 2012¹

Målen C-201/11 P, C-204/11 P och C-205/11 P

**Union of European Football Associations (UEFA),
Fédération internationale de football association (FIFA)
mot**

Europeiska kommissionen

”Överklagande — TV-sändning — Television utan gränser — Artikel 3a i direktiv 89/552/EEG — Direktiv 97/36/EG — Åtgärder som vidtagits av medlemsstaten angående evenemang av särskild vikt för samhället kan inte bli föremål för exklusiva rättigheter att sändas i TV — Kommissionens beslut i vilket åtgärderna förklaras vara förenliga med unionsrätten — Kommissionens kontrollbefogenhet — UEFA:s Europamästerskap i fotboll — FIFA:s världsmästerskap i fotboll — Äganderätt”

1. De förevarande överklagandena rör tvister som huvudsakligen avser omfattningen av Europeiska kommissionens prövning av den förteckning över de evenemang som är av särskild vikt för samhället i en medlemsstat (nedan kallad den nationella förteckningen), som varje medlemsstat kan upprätta enligt artikel 3a.1 i direktiv 89/552/EEG².

2. Syftet med att uppta ett evenemang i den nationella förteckningen är att säkerställa att en bred publik ges möjlighet att följa sådana evenemang genom direktsändning eller tidsförskjuten sändning i fri TV. Inom en period på tre månader efter en medlemsstats anmälan, ska kommissionen verifiera att den nationella förteckningen är förenlig med unionsrätten och underrätta de andra medlemsstaterna om den nationella förteckningen för att säkerställa att förteckningen erkänns ömsesidigt.

3. Union of European Football Associations (nedan kallad UEFA) har i mål C-201/11 P yrkat att domstolen ska upphäva den dom som Europeiska unionens tribunal meddelade den 17 februari 2011 i mål T-55/08, UEFA mot kommissionen³, i vilken tribunalen bekräftade giltigheten av beslut 2007/730/EG⁴, i vilket kommissionen godkände att hela UEFA:s Europamästerskap i fotboll (nedan kallat fotbolls-EM) upptogs i Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands nationella förteckning.

1 — Originalspråk: franska.

2 — Rådets direktiv av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television (EGT L 298, s. 23; svensk specialutgåva, *område 6, volym 3*, s. 3), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG av den 30 juni 1997 (EGT L 202, s. 60) (nedan kallat direktiv 89/552 i ändrad lydelse).

3 — REU 2011, s. II-271.

4 — Kommissionens beslut av den 16 oktober 2007 om förenlighet med gemenskapsrätten när det gäller åtgärder som vidtagits av Förenade kungariket i enlighet med artikel 3a.1 i direktiv 89/552 (EUT L 295, s. 12).

4. Fédération internationale de Football Association (nedan kallad FIFA) har i mål C-204/11 P yrkat att domstolen ska upphäva den dom som Europeiska unionens tribunal meddelade den 17 februari 2011 i mål T-385/07, FIFA mot kommissionen⁵, i vilken tribunalen bekräftade giltigheten av beslut 2007/749/EG⁶, i vilket kommissionen godkände att samtliga spelade matcher i slutspelet FIFA:s fotbolls-VM (nedan kallat fotbolls-VM) upptogs i Konungariket Belgiens nationella förteckning.

5. FIFA har i mål C-205/11 P yrkat att domstolen ska upphäva den dom som tribunalen meddelade den 17 februari 2011 i mål T-68/08, FIFA mot kommissionen⁷, i vilken tribunalen bekräftade giltigheten av beslut 2007/730, i vilket kommissionen godkände att hela FIFA:s slutspel i fotbolls-VM upptogs i Förenade kungarikets nationella förteckning.

6. Trots att klagandena har gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till flera fall av felaktig rättstillämpning, omfattar de grunder som har åberopats vid domstolen huvudsakligen två rättsliga frågor som kräver en mer ingående granskning. Problematiken med tolkningen av artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse ska diskuteras. Dessutom krävs det av de förevarande överklagandena en analys av vilket slags rättslig ställning en arrangör av ett idrottsevenemang har mot bakgrund av unionens grundläggande rättigheter.

7. Det ska slutligen understrykas att de nationella förteckningarna, i den mening som avses i artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, utgör handlingar om stora kultur- och idrottsevenemang som inte endast omfattar fotboll. Utifrån medlemsstaternas val förekommer bland annat i Belgien finalen i musiktävlingen Reine Elisabeth och det belgiska mästerskapet i cykel i den nationella förteckningen. I Förenade kungariket förekommer bland annat världsmästerskapet i cricket och finalen i Wimbledon-tennisen. Vid förfarandet för verifieringen av hela den nationella förteckningen, ska kommissionens motivering i beslutet prövas i sin helhet för att det inte ska leda till en onaturlig uppdelning av handlingen i fråga.⁸

I – Tillämpliga bestämmelser

8. Skäl 18 i direktiv 97/36⁹ har följande lydelse:

”Det är väsentligt att medlemsstaterna är i stånd att vidta åtgärder för att skydda rätten till information och för att säkerställa bred tillgänglighet för allmänheten till TV-sändningar från nationella eller icke-nationella evenemang av särskild vikt för samhället, t.ex. de olympiska spelen och världs- och europamästerskapen i fotboll. För detta ändamål behåller medlemsstaterna rätten att vidta åtgärder som är förenliga med gemenskapsrätten och som syftar till att reglera hur programföretag inom deras jurisdiktion utövar sina exklusiva rättigheter att sända sådana evenemang.”

5 — REU 2011, s. II-205.

6 — Kommissionens beslut av den 25 juni 2007 om förenlighet med gemenskapsrätten när det gäller åtgärder som vidtagits av Belgien i enlighet med artikel 3a.1 i direktiv 89/552 (EUT L 180, s. 24).

7 — REU 2011, s. II-349.

8 — Jag noterar att Konungariket Belgiens nationella förteckning omfattar mer än 20 evenemang och Förenade kungarikets nationella förteckning omfattar 19 evenemang. Samtidigt som dessa förteckningars fakultativa karaktär medges, noterar jag att även om det antogs att varje nationell förteckning omfattade ett tjugotal evenemang, skulle kommissionen behöva använda omfattande administrativa medel för att göra en ingående prövning av innehållet och motiveringen av samtliga medlemsstaters nationella förteckningar.

9 — Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG av den 30 juni 1997 om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television (EGT L 202, s. 60) (nedan kallat direktiv 97/36).

9. I artikel 3a.1 och 3a.2 i direktiv 89/552 i ändrad lydelse föreskrivs följande:

”1. Varje medlemsstat får vidta åtgärder som är förenliga med gemenskapsrätten för att säkerställa att programföretag inom dess jurisdiktion inte, med utnyttjande av exklusiva rättigheter, sänder evenemang som av den medlemsstaten anses vara av särskild vikt för samhället på ett sådant sätt att en väsentlig del av allmänheten i den medlemsstaten utestängs från möjligheten att följa sådana evenemang genom direktsändning eller tidsförskjuten sändning i fri TV. I sådana fall skall den berörda medlemsstaten upprätta en förteckning över de evenemang, nationella eller icke-nationella, som den anser vara av särskild vikt för samhället. Detta skall göras på ett klart och öppet sätt i rätt och god tid. Den berörda medlemsstaten skall härvid också bestämma om dessa evenemang skall vara tillgängliga helt eller delvis via direktsändning eller, när det är nödvändigt eller lämpligt på grundval av objektiva orsaker i allmänhetens intresse, helt eller delvis via tidsförskjuten sändning.

2. Medlemsstaterna skall omedelbart till kommissionen anmäla alla åtgärder som har vidtagits eller kommer att vidtas enligt punkt 1. Inom en period på tre månader efter anmälan skall kommissionen verifiera att sådana åtgärder är förenliga med gemenskapsrätten och meddela dem till de andra medlemsstaterna. Den skall inhämta yttrande från den kommitté som inrättas i enlighet med artikel 23a. Den skall i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* skyndsamt offentliggöra de åtgärder som har vidtagits samt minst en gång om året den konsoliderade förteckningen över de åtgärder som har vidtagits av medlemsstaterna. ...”

II – Förfarandena vid tribunalen, de överklagade domarna och förfarandet vid domstolen

10. Genom domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen (T-55/08) ogillade tribunalen såvitt avsåg samtliga grunder som UEFA hade åberopat mot beslut 2007/730. Genom domarna i de ovannämnda målen FIFA mot kommissionen (T-385/07 och T-68/08) ogillade tribunalen såvitt avsåg samtliga grunder som FIFA hade anfört mot besluten 2007/479 och 2007/730.

11. UEFA har i sitt överklagande i mål C-201/11 P, som inkom till domstolens kansli den 27 april 2012, yrkat att domstolen ska upphäva domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen (T-55/08), delvis upphäva beslut 2007/730 och att förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna. FIFA har i sina överklaganden i målen C-204/11 P och C-205/11 P, som inkom till domstolens kansli den 28 april 2012, yrkat att domstolen ska fastställa respektive dom som meddelades i de ovannämnda målen FIFA mot kommissionen (T-385/07 och T-68/08) i den del domarna avser upptagandet till sakprövning, upphäva dessa domar i den del det i respektive dom godkänns att uppta ”non prime”-matcher i slutspelet i FIFA:s fotbolls-VM i Konungariket Belgiens nationella förteckning och att uppta ”non prime”-matcher i fotbolls-VM i Förenade kungarikets nationella förteckning, slutligt avgöra målet i enlighet med artikel 61 i stadgan för Europeiska unionens domstol och att förplikta kommissionen att ersätta FIFA:s rättegångskostnader i första instans och i de nu aktuella överklagandena.

12. UEFA, FIFA, kommissionen, Förenade kungarikets regering och den belgiska regeringen har inkommit med skriftliga yttranden och var närvarande vid den muntliga förhandlingen den 13 september 2012.

III – Gemensamma yttranden för de tre överklagandena

13. Den huvudsakliga rättsliga frågan som har uppkommit i de mål som har anhängiggjorts vid domstolen avser uppfattningen om kommissionens kontrollbefogenhet enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, en uppfattning som är en följd av en modell för skönsmässig behörighet som finns på olika områden inom unionsrättens beslutsförfarande. En annan områdesövergripande fråga, och som gäller för samtliga tre överklagandena, rör det påstådda åsidosättandet av äganderätten. Jag föreslår att dessa aspekter klargörs efter varandra för att senare kunna pröva de grunder som återstår i de tre överklagandena.

A – Karaktären av kommissionens kontroll enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse och tolkningen av bestämmelsens omfattning

14. Inledningsvis erinrar jag om att direktiv ska vara bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som ska uppnås, men de nationella myndigheterna tillåts bestämma form och tillvägagångssätt för att uppnå detta resultat. Vad gäller syftet med direktiv 89/552 i ändrad lydelse ska det erinras om att huvudsyftet består i att säkerställa frihet för TV-sändning.¹⁰ I direktiv 89/552 i ändrad lydelse genomförs inte någon fullständig harmonisering av de områden som omfattas av direktivet, utan att det i detta föreskrivs minimiregler för sändningar som härrör från och är avsedda för mottagning inom unionen.¹¹

15. Det ska dessutom erinras om att direktiv 89/552 i ändrad lydelse grundar sig på principen om kontroll av den medlemsstat som sänder de audiovisuella programmen.¹² Artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse är en särskild bestämmelse, eftersom den ger medlemsstaterna behörighet att upprätta nationella förteckningar och denna behörighet, i fråga om gränsöverskridande sändningar, innebär att de kontrollerar att programföretagen inom deras jurisdiktion säkerställer att sändningar av evenemang som anses vara av särskild vikt för samhället i en annan medlemsstat är tillgängliga för allmänheten i denna andra medlemsstat.

16. För att skydda rätten till information och för att säkerställa bred tillgänglighet för allmänheten till TV-sändningar från ett evenemang av särskild vikt, har medlemsstaterna i enlighet med skäl 18 i direktiv 97/36 behörighet att reglera hur de exklusiva rättigheterna att sända sådana evenemang ska utövas.

17. I förevarande fall framgår det tydligt av artikel 3a.1 i direktiv 89/552 i ändrad lydelse att endast medlemsstaten är behörig att upprätta den nationella förteckningen för att säkerställa att sådana evenemang sänds i fri TV, och att förteckningen har anmälts till kommissionen. I bestämmelsen regleras alltså kommissionens och medlemsstaternas respektive roll i antagningsförfarandet av den nationella förteckningen, det vill säga frågan om fördelningen av behörigheten mellan dessa två.

18. Enligt direktiv 89/552 i ändrad lydelse har medlemsstaterna ett visst handlingsutrymme att välja de åtgärder, som de anser är bäst lämpade, vad gäller de nationella, kulturella och sociala särdragen, för att uppnå det resultat som föreskrivs i direktivet. I artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse tillerkänns särskilt de nationella myndigheterna ett utrymme för skönsmässig bedömning när de upprättar den nationella förteckningen, såvitt denna behörighet utövas i enlighet med det nämnda syftet i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, på villkor att de i direktivet fastställda kraven iakttas. I skäl

10 — Som domstolen har konstaterat i dom av den 9 februari 1995 i mål C-412/93, Leclerc-Siplec (REG 1995, s. I-179), punkt 28, och av den 9 juli 1997 i de förenade målen C-34/95-C-36/95, De Agostini och TV-Shop (REG 1997, s. I-3843), punkt 3, är huvudsyftet med direktiv 89/552, vilket antogs på grundval av artiklarna 57.2 i EG-fördraget (nu artikel 47.2 EG i ändrad lydelse) och 66 i EG-fördraget (nu artikel 55 EG), att säkerställa frihet för televisionssändningar.

11 — Se dom av den 5 mars 2009 i mål C-222/07, UTECA (REG 2009, s. I-1407), punkt 19 och där angiven rättspraxis, och av den 22 september 2011 i de förenade målen C-244/10 och C-245/10, Mesopotamia Broadcast (REU 2011, s. I-8777), punkt 34.

12 — Domen i de ovannämnda förenade målen Mesopotamia Broadcast, punkt 35.

21¹³ i direktivet anges vissa kriterier som ska beaktas för att ett evenemang ska anses vara av särskild vikt för att upptas i den nationella förteckningen. Det handlar dock snarare om kriterier som är hänförliga till värderingar som avspeglar de specifika dragen för de traditioner och behov hos befolkningen i medlemsstaten i fråga.

19. Av detta följer enligt min mening att kommissionens kontroll, när det gäller utövandet av medlemsstatens befogenhet att företa skönsmässig bedömning vid upprättandet av de nationella förteckningarna, är begränsad till en efterforskning av huruvida det skett en uppenbart oriktig bedömning. Kommissionen är för övrigt skyldig att granska förfarandet för upprättandet av de nationella förteckningarna mot bakgrund av kriterierna klarhet och öppenhet. För övrigt är kommissionen skyldig att se till att de nationella förteckningarna inte föreskriver ett undantag från de grundläggande friheter som är mer långtgående än vad unionslagstiftaren godtog när artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse antogs. På samma sätt ska kommissionen kontrollera de nationella förteckningarna mot bakgrund av allmänna principer, såsom förbudet mot diskriminering på grund av nationalitet. Enligt min mening är det dock uppenbart att kommissionens kontroll ska vara objektiv och av begränsad omfattning.

20. Jag noterar att en jämförbar modell som följer av ett beslutsförfarande i olika nivåer även är tillämplig inom andra områden av unionsrätten, såsom inom området för statligt stöd och särskilt inom området för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, enligt artikel 108 FEUF. Omfattningen av den kontroll som kommissionen är behörig att företa av ett nationellt beslut om en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse är nämligen begränsad till att avse uppenbara fel.¹⁴ Det kan även analogt hänvisas till miljö rätt och befogenhetsfördelningen mellan medlemsstaterna och kommissionen inom området för utsläppsrätter för växthusgaser.¹⁵

21. I förevarande fall framgår det även av förarbetena till direktiv 97/36 att unionsslagstiftarens avsikt endast var att ge kommissionen en befogenhet att kontrollera de nationella förteckningarnas förenlighet med direktivet och inte att ge en ersättnings- eller likriktningsbefogenhet att själv upprätta den nationella förteckningen på grundval av nationella förslag.

22. Europaparlamentet ansåg i förlikningskommittén att det var en prioritering att evenemang av särskild vikt för samhället var tillgängliga i okodad form.¹⁶ Den kompromisslösning som valdes grundade sig på principen om att skydda medborgarnas intressen, då medlemsstaterna kan upprätta nationella förteckningar som, efter det att förteckningarna har anmälts till kommissionen, erkänns ömsesidigt av de andra medlemsstaterna som åtar sig att skydda sändningen i okodad form och utan extra betalning eller i tidsförskjuten sändning, "när det är nödvändigt eller lämpligt på grundval av objektiva orsaker i allmänhetens intresse".¹⁷ Den prövning som kommissionen utför sker nämligen före förfarandet för ömsesidigt erkännande, enligt artikel 3a.3 i direktiv 89/552 i den ändrade lydelsen.

13 — "Evenemang av särskild vikt för samhället bör i detta direktiv uppfylla vissa kriterier, det vill säga vara unika evenemang, som är av allmänt intresse inom Europeiska unionen eller i en viss medlemsstat eller i en viktig del av en viss medlemsstat och anordnas i förväg av en arrangör som lagligen får sälja rättigheterna till detta evenemang."

14 — Förstainstansrättens dom av den 12 februari 2008 i mål T-289/03, BUPA m.fl. mot kommissionen (REG 2008, s. II-81), punkt 220.

15 — Dom av den 29 mars 2012 i mål C-505/09 P, kommissionen mot Estland, punkt 49 och följande punkter.

16 — Dokument 1995/0074(COD-10/06/1997). Texten antogs efter den tredje behandlingen.

17 — Rapporten av den 3 juni 1997 om förlikningskommitténs gemensamma utkast till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television (C4-0203/97 – 95/0074(COD)).

23. Jag noterar dessutom att när de befintliga bestämmelserna moderniserades, genom direktiv 2007/65/EG¹⁸, i syfte att beakta den tekniska och affärsmässiga utvecklingen av den europeiska audiovisuella sektorn, behölls mekanismen för medlemsstaterna att upprätta nationella förteckningar utan ändring.¹⁹

24. I artikel 3a.2 i direktiv 89/552 i ändrad lydelse infördes dessutom möjligheten att i förekommande fall avgöra om ett slags evenemang omfattas av direktivets tillämpningsområde genom ett så kallat kommittéförfarande, enligt artikel 23a i direktiv 97/36. Kontaktkommittén som inrättades genom denna bestämmelse, gör det möjligt att organisera regelbundna samråd och diskussioner med samtliga marknadsaktörer av TV-utsändningar.

25. Härav följer att inom beslutsprocessen kan kommissionen inte på något sätt begränsa sig till att verifiera de nationella förteckningarna per automatik. Kommissionen är tvärtom skyldig att, inom ramen för sin befogenhet att företa skönsmässig bedömning, bland annat iakta principen om god förvaltningssed och denna princip innebär att den behöriga institutionen är skyldig att omsorgsfullt och opartiskt pröva alla omständigheter som är relevanta i det aktuella fallet.²⁰ En sådan kontroll utesluter dock inte att samma formuleringar återges i besluten, eftersom de kriterier som kommissionen följer när den verifierar om medlemsstaterna har gjort en uppenbart oriktig bedömning förblir oförändrade.

26. Det ska för övrigt erinras om omfattningen av den domstolsprövning som görs av kommissionens beslut, såsom de som är aktuella i målet.

27. Eftersom kommissionens befogenhet är begränsad när den verifierar de nationella förteckningarna, kan inte heller den kontroll som tribunalen företar av kommissionens bedömning i detta avseende gå utöver denna gräns. Denna kontroll är således med nödvändighet inskränkt och är begränsad till att undersöka huruvida kommissionen med fog har konstaterat att medlemsstaten gjort eller inte gjort sig skyldig till ett uppenbart fel. Tribunalens prövning i detta sammanhang avser dessutom en kontroll av att kommissionen har följt reglerna för handläggning och för motivering, att de faktiska omständigheter som lagts till grund för det ifrågasatta beslutet är materiellt riktiga, att det inte skett en uppenbart oriktig bedömning eller en felaktig rättstillämpning och att det inte förekommit maktmissbruk.²¹

28. Vad som slutligen gäller de frågor, som har uppkommit i överklagandena till domstolen, om eventuella inskränkningar i grundläggande friheter inom ramen för den inre marknaden anser jag att det är nödvändigt att erinra om några allmänna överväganden avseende syftet med direktiv 89/552 i ändrad lydelse.

29. Inledningsvis, trots att syftet med direktiv 89/552 i ändrad lydelse är att skapa en rättslig ram för sändningsverksamhet för television inom den inre marknaden, framgår det att unionslagstiftaren avsåg, när den antog artikel 3a i nämnda direktiv, att förena syftet med friheten att tillhandahålla tjänster inom området för TV-sändningar med syftet att skydda rätten till information, inom ramen för medlemsstaternas kulturella mångfald.

18 — Europaparlamentets och rådets direktiv av den 11 december 2007 om ändring av direktiv 89/552 (EUT L 332, s. 27).

19 — Se artikel 3j i direktiv 2007/65.

20 — Se, bland annat, dom av den 21 november 1991 i mål C-269/90, Technische Universität München (REG 1991, s. I-5469; svensk specialutgåva, volym 11, s. 453), punkt 14.

21 — Se, analogt, domen i det ovannämnda målet BUPA m.fl. mot kommissionen.

30. Det framgår alltså av den allmänna systematiken i direktiv 89/552 i ändrad lydelse att det är av skäl som syftar till att ge en bred publik fri tillgång till evenemang av särskild vikt för samhället, som det är tillåtet för medlemsstaterna att i enlighet med bestämmelserna inskränka utövandet av de exklusiva rättigheterna att sända sådana evenemang. Upptagandet av vissa evenemang på den nationella förteckningen i enlighet med artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse kan nämligen begränsa programföretagens frihet att tillhandahålla tjänster.

31. Det är således uppenbart att en inskränkning i friheten att tillhandahålla tjänster framstod som en självklar följd av att ge medlemsstaterna befogenhet att upprätta de nationella förteckningarna. Det ska följaktligen konstateras att unionslagstiftaren har ansett att denna inskränkning var nödvändig för att säkerställa allmänheten tillgång till evenemang av särskild vikt för samhället i den mening som avses i direktiv 89/552 i ändrad lydelse. Därmed ska inskränkningen anses vara motiverad, och följaktligen proportionerlig, under förutsättning att medlemsstaterna iakttar villkoren för att upprätta de nationella förteckningarna, vilket åligger kommissionen att granska.

32. Eftersom lagstiftaren själv har gjort bedömningen att inskränkningen, som ett lämpligt sätt att säkerställa rätten till information, var proportionerlig, är kommissionens uppgift begränsad till att verifiera att medlemsstaterna inte överskrider behörigheten enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, när de antar de nationella förteckningarna. Det vill säga kommissionen kontrollerar, förutom det nationella förfarandet för att upprätta dessa förteckningar, att de utpekade evenemangen kan anses vara av särskild vikt för samhället.

B – Äganderätten

33. Den andra anmärkningsvärda aspekten i överklagandena avser problematiken kring äganderätten inom området för organiseringen av idrottstävlingar. Frågor som gäller relationen mellan idrottssektorn och medierna har nämligen blivit väsentliga eftersom TV-rättigheter är den främsta inkomstkällan för den professionella idrotten i Europa. Såväl UEFA som FIFA har i sina inlagor och vid förhandlingen framhållit problematiken med att äganderätten i detta sammanhang åsidosätts. Mot bakgrund av den särskilda ställningen som en organisatör av idrottsevenemang har, ska beskaffenheten av den rätt som UEFA och FIFA har påstått föreligger och som har påståtts åsidosatts prövas, för att sedan kunna analysera de rättsliga konsekvenserna som följer därav.

34. Det är i förevarande fall vedertaget att UEFA och FIFA i egenskap av ledningen av europeisk och internationell fotboll är symboliska organisationer inom denna idrott. Båda är innehavare av olika immateriella rättigheter som ger dem en inkomstkälla som de använder för att finansiera stora idrottstävlingar och för att främja att idrotten utvecklas långsiktigt.²²

35. UEFA och FIFA åberopade dock vid tribunalen att inkomst uteblev från de TV-sändningsrättigheter som de var exklusiva innehavare av, eftersom antalet intressenter till en sådan transaktion minskade.²³ Vid domstolen har FIFA och UEFA hävdat att en sådan inskränkning i deras äganderätt inte är motiverad, vilket innebär att tribunalens dom innehåller en felaktig rättstillämpning.

36. Till att börja med ska det påstådda åsidosättandet visserligen prövas utifrån den nationella rätten i de två berörda medlemsstaterna, men jag erinrar om att det inte finns något skydd i sig som omfattas av begreppet äganderätt som de ovannämnda organisationerna kan erhålla. Såsom representanterna för Förenade kungarikets regering och den belgiska regeringen har bekräftat, kan nämligen inte FIFA och

22 — Denna immateriella rättighet består i huvudsak av registrerade varumärken (EURO 2012, FIFA WORLD CUP, BRAZIL 2014), mönster, modeller och upphovs rätt till olika verk, såsom bland annat den officiella affischen och den officiella symbolen för tävlingarna.

23 — Se punkt 174 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen och punkterna 132 och 136 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07).

UEFA göra gällande äganderätten mot tredje man, trots att begreppet äganderätt omfattar såväl sakrätt (*jus in re*) som immateriella rättigheter.²⁴ Tolkat ur denna synvinkel kan de påståenden som anfördes vid tribunalen inte vinna framgång och följaktligen är de grunder som har anförts mot tribunalens motivering utan verkan. Enligt tillämplig nationell rätt skulle situationen ha varit annorlunda om idrottsorganisatorerna hade garanterats en exklusiv rättighet att sända idrottsevenemang. Det är nämligen fallet i vissa medlemsstater och tredjeländer.²⁵

37. Eftersom såväl UEFA som FIFA i sina inlagor har åberopat det skydd som följer av de grundläggande rättigheterna, ska det påpekas att i artikel 17.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) föreskrivs att "[v]ar och en har rätt att besitta lagligen förvärvad egendom, att nyttja den, att förfoga över den och att testamentera bort den ... Immateriell egendom ska vara skyddad." Enligt förklaringen till denna artikel motsvarar denna bestämmelse artikel 1 i tilläggsprotokoll nr 1 till konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallat protokoll nr 1). Härav följer, i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 52.3 i stadgan, att rätten till egendom som skyddas enligt artikel 17 i stadgan har samma innebörd och räckvidd som i konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.²⁶

38. Syftet med artikel 1 i protokoll nr 1 överensstämmer med syftet att skydda individens egendom mot alla slags ingrepp från staten.²⁷ I enlighet med Europakonventionens rättspraxis är den som påstår att äganderätten har åsidosatts skyldig att visa att en sådan rättighet existerar.²⁸ Vidare har inte egendomsbegreppet enligt Europakonventionen en entydig rättslig betydelse. Följaktligen ska denna uppfattning definieras mot bakgrund av Europakonventionens rättspraxis, i vilken det har valts en vid tolkning. Egendomsbegreppet "kan omfatta såväl aktuella tillgångar som förmögenhet, inklusive fodringar i vissa väl definierade situationer".²⁹ Enligt det klassiska synsättet omfattar äganderätten, i den mening som avses i artikel 1 i protokoll nr 1, alltså sakrätt, personliga rättigheter (*jus ad personam*) och immateriella rättigheter.

39. Såsom domstolen fastslog i domen i de förenade målen FAPL och Murphy kan dock idrottsevenemang, inklusive fotbollsmatcher, inte anses utgöra sådana intellektuella skapelser och dessa matcher kan inte åtnjuta skydd enligt upphovsrätten. Det är dessutom utrett att det inte finns någon annan grund i unionsrätten som ger dem skydd på det immaterialrättsliga området.³⁰

40. UEFA:s och FIFA:s situation enligt stadgan överensstämmer med den ställning som de faktiskt och juridiskt har skapat genom att dels sluta avtal med bland annat idrottsutövarna, åskådarna, idrottsklubbarna och programföretagen, dels kontrollera tillträdet till idrottsarenorna, vilket är en följd av att avtal har ingåtts med deras ägare, och att kontrollera därtill knuten utrustning.

24 — Vid den muntliga förhandlingen bekräftade representanter för Förenade kungariket att en organisatör av ett evenemang är innehavare av ett avtal om tillträde där det föreskrivs vem som har tillgång till ett evenemang och hur det kan visualiseras och filmas etc. Enligt brittisk rätt har däremot inte organisatören av ett idrottsevenemang en äganderätt som garanterat är exklusiv, och skyddad mot tredje man, avseende sändning av ett evenemang i ett kommersiellt syfte. Se Gardiner, S., *Sports Law*, sidan 400 och följande sidor.

25 — Som exempel kan nämnas artikel L333-1 i den franska idrottslagen (code du sport), enligt vilken idrottsförbunden och organisatörer av andra idrottsevenemang äger rätten att sända ett idrottsevenemang eller en idrottstävling som de organiserar. Artikelns tillämpningsområde och innehåll är dock inte tydligt definierade. Se, Wise, A., och Meyer, B., *International Sports Law and Business*, Kluwer, 1997, s. 1811–1830.

26 — Se generaladvokaten Bots förslag till avgörande i mål C-283/11, Sky Österreich, punkt 28, avseende den särskilda problematiken kring gränsen för immateriella rättigheter. Dom har ännu inte meddelats i målet.

27 — Se Europadomstolens dom Broniowski mot Polen, ansökan nr 31443/96, §§ 143 och 144.

28 — Se Europadomstolens dom Pištová mot Republiken Tjeckien, ansökan nr 73578/01, § 38.

29 — Se Europadomstolens dom Draon mot Frankrike, ansökan nr 1513/03, § 65.

30 — Dom av den 4 oktober 2011 i de förenade målen C-403/08 och C-429/08, Football Association Premier League m.fl. (REU 2011, s. I-9083), punkterna 98 och 99.

41. Då tolkningen av begreppet egendom, i den mening som avses i artikel 1 i protokoll nr 1, är självständig i förhållande till de formella kvalifikationerna enligt den nationella rätten och har en bredare räckvidd³¹, kan UEFA:s och FIFA:s rättsliga ställning, enligt min mening, likställas med rätten till egendom, i den mening som avses i protokoll nr 1.³² Att en sådan rättslig ställning föreligger tycks förutsättas i artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse och i skäl 21 i direktiv 97/36.³³ En stats inskränkning av utövandet av deras rättigheter utgör därmed ett intrång av en offentlig makt i deras egendom.³⁴

42. Även om tribunalen inte korrekt fastställde karaktären av den rättighet som UEFA och FIFA hävdade hade åsidosatts då tribunalen utan tvekan erkände att denna rättighet existerade, gjorde tribunalen en riktig bedömning när den ogillade deras yrkanden och grundade sig på rättspraxisen om inskränkning i utövandet av äganderätten, liksom rätten att fritt utöva näringsverksamhet i enlighet med unionsrätten.³⁵

43. Med hänsyn till avvägningen mellan intressena i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, förefaller det nämligen enligt min mening som om unionslagstiftaren hade anledning att begränsa eller inskränka den äganderätt som UEFA och FIFA har åberopat, med hänsyn till antingen andras grundläggande rättigheter, såsom rätten till information, eller med hänsyn till allmänintresset. Jag noterar för övrigt att den rättighet som har erkänts i förevarande fall är långt ifrån en grundläggande uppfattning av äganderätten som är skyddad mot lagstiftningsåtgärder. Enligt domstolens praxis garanteras dock inte rättighetsinnehavarna, även då de immateriella rättigheterna har erkänts, att de har möjlighet att kräva högsta möjliga ersättning.³⁶ Eftersom den rättighet som UEFA och FIFA dessutom hävdar existerar varken är definierad i nationell rätt eller i unionsrätten, är dess tillämpningsområde avhängigt de bestämmelser som fastställer begränsningarna för denna rättighet, såsom artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse.

44. Den bedömning, som unionslagstiftaren har gjort inom ramen för direktiv 89/552 i ändrad lydelse, att organisatörens ensamrätt till ett idrottsevenemang kan begränsas utgör således inte enligt min mening ett hinder mot respekten för egendom eller mot att kontrollera otillåten användning, i den mening som avses i protokoll nr 1.³⁷

45. Det är således mot bakgrund av dessa överväganden som prövningen av de åberopade grunderna i överklagandena ska ske.

31 — Se Europadomstolens dom i målet Iatridis, ansökan nr 31107/96, § 54.

32 — Det rör sig om ett fall som kan jämföras med det som brukar betecknas som "goodwill", och som har erkänts som "egendom", i den mening som avses i protokoll nr 1. Se Europadomstolens dom i målet van Marle med flera, klagomål nr 8543/79, punkterna 39–41.

33 — Domen i de ovannämnda förenade målen Football Association Premier League m.fl., punkt 103.

34 — Se, analogt, Europadomstolens dom i målet Beyeler, ansökan nr 33202/96, § 98 och följande paragrafer.

35 — Se punkterna 179 och 180 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen, punkterna 139 och 140 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07) och punkterna 142–144 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08).

36 — Domen i de ovannämnda förenade målen Football Association Premier League m.fl., punkt 108.

37 — I en sådan situation uppstår inte problemen med att beröva egenomen, eftersom idrottsorganisationen fortsätter att förfoga över rättigheten som sådan och denne alltid kan fortsätta att utfärda tillstånd eller avstå från det.

IV – Överklagandet i mål C-201/11 P

A – Den första grunden i mål C-201/11 P

46. I den första delen av den första grunden har UEFA kritiserat tribunalen för att ha gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid tillämpningen av villkoren i artikel 3a.1 och 3a.2 i direktiv 89/552 i ändrad lydelse. UEFA syftar i huvudsak på punkt 94 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen och anser att tribunalen gjorde fel när den fann att villkoret att ett förfarande skulle uppfylla kraven på öppenhet och klarhet varken hade som syfte eller verkan att förmå den behöriga nationella myndigheten att redovisa skälen till varför den inte följt de synpunkter och yttranden som inkommit under samrådsförfarandet.

47. Det ska inledningsvis påpekas att punkt 94 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen är en del av det resonemang som tribunalen förde i de föregående punkterna, där tribunalen försökte att fastställa vad som kännetecknade de nationella förfarandena när de nationella förteckningarna upprättas. Tribunalen påpekade således korrekt i punkterna 90 och 91 i nämnda dom att sådana förfaranden måste grundas på objektiva kriterier som i förväg är kända för de berörda personerna, så att medlemsstaterna inte agerar godtyckligt när de använder sig av sitt utrymme för eget skön.³⁸ Tribunalen påpekade dessutom att kravet på klarhet och öppenhet innebar att det behöriga organet angavs och under vilka omständigheter som berörda personer kunde inkomma med yttrande.

48. Med beaktande av tolkningen av artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, beträffande omfattningen av kommissionens befogenhet, som jag har redogjort för i punkterna 14–25 i detta förslag, ska tribunalens resonemang godkännas.

49. UEFA har utan att anföra några tydliga eller detaljerade argument om påståendet att tribunalens resonemang är felaktigt och med en enda hänvisning till en viss punkt i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen, upprepat sin kritik mot beslut 2007/730 från målet vid tribunalen i första instans. UEFA har härvid gjort gällande att Förenade kungarikets minister för kultur, media och sport har avfärdat samstämmiga åsikter från flera samrådsgrupper under ministrarnas förfarande. UEFA har anförts vad tribunalen, enligt UEFA:s mening, borde ha funnit beträffande Förenade kungarikets nationella förteckning.

50. I ett överklagande ska det emellertid klart anges på vilka punkter tribunalens överklagade dom ifrågasätts samt de rättsliga grunder som åberopas till stöd för yrkandet om upphävande. En grund för ett överklagande som inte innehåller något skäl till varför det ska anses ha skett en felaktig rättstillämpning i det överklagade beslutet, och som endast upprepar argument som redan har anförts vid tribunalen, uppfyller inte detta krav. En sådan grund för ett överklagande utgör nämligen endast en begäran om omprövning av en grund som anförts vid tribunalen, vilket faller utanför domstolens behörighet.³⁹ Följaktligen kan talan inte bifallas med stöd av den första grundens första del.

51. I den andra delen av den andra grunden, som har två olika invändningar, har UEFA gjort gällande att tribunalen felaktigt godkände att slutspelet i fotbolls-EM kvalificerades som ett evenemang av särskild vikt för samhället.

38 — Dom av den 13 december 2007 i mål C-250/06, United Pan-Europe Communications Belgium m.fl. (REG 2007, s. I-11135), punkt 46.

39 — Dom av den 9 juni 2011 i mål C-401/09 P, Evropaïki Dynamiki mot ECB (REU 2011, s. I-4911), punkterna 55 och 61.

52. För det första slog tribunalen fast att endast den omständigheten att slutspelet i fotbolls-EM omnämndes i skäl 18 i direktiv 97/36 innebar att kommissionen inte behövde kräva att medlemsstaterna särskilt motiverade sina beslut att uppta hela tävlingen i den nationella förteckningen. Tribunalen ersatte dessutom kommissionens bedömning med sin egen på två punkter avseende kvalificeringen av hela slutspelet i fotbolls-EM som ett evenemang av särskild vikt, nämligen å ena sidan avseende kvalificeringen av fotbolls-EM som ett unikt evenemang, å andra sidan avseende användningen av faktorer som kommissionen inte hade beaktat.

53. Vad inledningsvis gäller invändningen om tolkningen av skäl 18 i direktiv 97/36 ska det noteras att UEFA:s argument grundas på en missuppfattning av domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen.

54. Jag noterar att tribunalen vid flera tillfällen hänvisade till skäl 18 i direktiv 97/36 och därvid erinrat om den tolkning av nämnda skäl som tribunalen gjorde i punkterna 44–53 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen. Tribunalen gjorde nämligen en riktig bedömning när den fann att omnämmandet av slutspelet i fotbolls-EM som exempel på evenemang av särskild vikt för samhället inte automatiskt kunde anses innebära att det var förenligt med unionsrätten att uppta ett sådant evenemang i den nationella förteckningen. Omnämmandet av fotbolls-EM i skäl 18 innebar än mindre att hela slutspelet i fotbolls-EM *i samtliga fall* kunde tas med i den nationella förteckningen oberoende av hur stort intresse matcherna i detta mästerskap rönste i den berörda medlemsstaten. Enligt tribunalen innebar skäl 18 däremot att när en medlemsstat upptog matcherna i slutspelet i fotbolls-EM i den nationella förteckningen, så var den inte skyldig att i sitt meddelande till kommissionen särskilt motivera varför den ansåg att matcherna i slutspelet i fotbolls-EM var *ett evenemang* av särskild vikt för samhället.

55. Tribunalen har alltså korrekt gjort skillnad på dels nödvändigheten av att från fall till fall iakttä kraven som uppställs i direktiv 97/36, som bland annat framgår av skäl 21 i samma direktiv, för att uppta slutspelet i fotbolls-EM i förteckningen, dels den rättsliga kvalificeringen av slutspelet i fotbolls-EM som *ett evenemang* av särskild vikt för samhället som lagstiftaren själv har gjort. I punkt 120 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen, som UEFA genom den förevarande grunden har kritiserat, gjorde tribunalen en riktig bedömning när den kom fram till att om medlemsstaten inte exakt hade motiverat varför *ett evenemang* var av särskild vikt för samhället, kunde kommissionen inte anse att åtgärden att ta upp matcherna i slutspelet i fotbolls-EM i den nationella förteckningen, stred mot unionsrätten. Följaktligen kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den andra delen av första grunden vad avser den första anmärkningen.

56. För det andra, vad gäller påståendet att motiveringen har ersatts, har UEFA kritiserat tribunalen för att den i punkt 103 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen godkände att slutspelet i fotbolls-EM utgjorde en enhet i den del tribunalen grundade sig på helt nya faktiska omständigheter som inte framgår av beslut 2007/730 och som redovisades i punkterna 126–135 i nämnda dom.

57. Inom ramen för svaret på den första grunden som hade åberopats i första instans, fann nämligen tribunalen, i punkt 103 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen, att det var helt rimligt att se slutspelet i fotbolls-EM som ett unikt evenemang snarare än som en samling enskilda matcher av olika stort intresse. I punkterna 126–135 i nämnda dom grundade sig tribunalen på resultatet från de undersökningar som UEFA hade låtit utföra, när den besvarade den tredje grunden som hade åberopats i första instans och för att avfärda argumentet att kommissionen hade gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning då kommissionen inte ifrågasatte om slutspelet i fotbolls-EM var en helhet.

58. Jag erinrar om att det framgår av artikel 256 FEUF och artikel 58 första stycket i domstolens stadga att tribunalen ensam är behörig att dels fastställa de faktiska omständigheterna, utom då det av handlingarna i målet framgår att de fastställda omständigheterna är materiellt oriktiga, dels bedöma dessa faktiska omständigheter. När tribunalen har fastställt eller bedömt de faktiska omständigheterna,

är domstolen enligt artikel 256 FEUF behörig att pröva tribunalens rättsliga bedömning av dessa omständigheter och de rättsliga följderna därav.⁴⁰

59. Domstolen har även uttalat att bedömningen av de faktiska omständigheterna, med undantag för då tribunalen missuppfattat bevisningen, inte utgör en sådan rättsfråga som i sig ska prövas av domstolen.⁴¹

60. I förevarande fall ska dock det konstateras att UEFA, genom argumenten att dels slutspelet i fotbolls-EM inte är ett evenemang som utgör en enhet, och dels om bedömningen av det intresse som vissa matcher väcker i Förenade kungariket, därmed har begärt att domstolen ska pröva tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna.

61. Jag noterar, såsom tribunalen helt riktigt slog fast i punkt 103 i nämnda dom, att direktiv 89/552 i ändrad lydelse inte innehåller något ställningstagande vad avser frågan huruvida slutspelet i fotbolls-EM är ett evenemang som utgör en enhet. Bedömningen av vad ett idrottsevenemang som består av olika slags evenemang är av för art ingår dock i bedömningen av de faktiska omständigheterna. Då UEFA inte har visat att tribunalen missuppfattat de faktiska omständigheterna i sin prövning, ska det anses som uppenbart att överklagandet inte kan tas upp till sakprövning, såvitt avser den andra delen av den första grunden.

62. Under dessa förutsättningar kan inte UEFA:s överklagande vinna bifall såvitt avser den första grunden och grunden ska således ogillas i sin helhet.

B – Den andra grunden i mål C-201/11 P

63. I den andra grunden, som består av två delar, har UEFA invänt att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid tillämpningen av konkurrensbestämmelserna.

64. I den första delen har UEFA hävdat att tribunalen har åsidosatt artikel 106.1 FEUF. Tribunalen har först och främst felaktigt förtigit den tidigare frågan huruvida bestämmelsen var tillämplig i förevarande fall. Tribunalen slog vidare felaktigt fast att de åtgärder som Förenade kungariket hade vidtagit inte kunde likställas med att programföretagen som drev kanaler i fri TV hade beviljats särskilda rättigheter. Tribunalen tillmätte alltför stor betydelse vid den omständigheten att Förenade kungarikets lagstiftning i teorin förbjöd att programföretag gavs exklusiva sändningsrättigheter, oberoende av om programföretagen drev en kanal i fri TV eller en betalkanal. Tribunalens tolkning tyder slutligen på en felaktig tolkning av begreppet särskilda rättigheter, i den mening som avses i artikel 106.1 FEUF, som består av två delar, nämligen att rättigheten ska beviljas genom en rättsakt av medlemsstaten och att det företag som mottar rättigheten ska ha en fördel i förhållande till sina konkurrenter.

65. För det första analyserade tribunalen problematiken med artikel 106 FEUF vid bedömningen av den fjärde grunden som hade åberopats i första instans, när tribunalen besvarade invändningen om att BBC och ITV hade beviljats särskilda rättigheter. Efter det att tribunalen på ett korrekt sätt i punkterna 166–168 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen erinrade om tillämplig rättspraxis rörande särskilda och exklusiva rättigheter,⁴² försökte tribunalen visa att Förenade kungarikets aktuella lagstiftning inte innehöll några egenskaper som kunde medföra att artikel 106 FEUF blev tillämplig. Tribunalen fann särskilt i punkt 170 i domen i det ovannämnda

40 — Se dom av den 19 juli 2012 i de förenade målen C-628/10 P och C-14/11 P, Alliance One International och Standard Commercial Tobacco mot kommissionen, punkt 84 och där angiven rättspraxis.

41 — Domen i de ovannämnda förenade målen Alliance One International och Standard Commercial Tobacco mot kommissionen, punkt 85 och där angiven rättspraxis.

42 — Se angiven rättspraxis i punkterna 166–168 i nämnda dom.

målet UEFA mot kommissionen att "Förenade kungarikets lagstiftning utgör ... ett förbud mot att ett visst programföretag ges exklusiva rättigheter. Detta gäller inte bara sändningarna utan även ingåendet av sändningsavtal. Detta innebär att inte något programföretag under Förenade kungarikets jurisdiktion kan ingå avtal om exklusiva sändningar av ett evenemang som finns upptaget i förteckningen". I punkt 171 i nämnda dom slog tribunalen därefter fast att "[d]en omständigheten att det bara är vissa programföretag ... – såsom BBC och ITV – som till slut sänder slutspelet i fotbolls-EM i Förenade kungariket ... eftersom deras konkurrenter endast är intresserade av att sända exklusivt kan ... inte likställas med att dessa företag beviljas särskilda eller exklusiva rättigheter".

66. Vad gäller invändningen om att det saknas en bedömning av huruvida artikel 106 FEUF är tillämplig, är UEFA:s påståenden följaktligen verkningslösa.

67. För det andra, ska det erinras om att domstolens behörighet när den prövar ett överklagande av ett avgörande från tribunalen, är begränsad till rättsfrågor. I artikel 58 första stycket i domstolens stadga återfinns en uttömmande förteckning över vilka grunder som får åberopas, och det preciseras att överklagandet får grundas på att tribunalen har åsidosatt unionsrätten.⁴³

68. I förevarande fall omfattas förvisso den bestämmelse som UEFA har påstått har åsidosatts av unionsrätten. Det påstådda åsidosättandet grundar sig dock på att tribunalens tolkning av en nationell bestämmelse anses vara felaktig.

69. Vad gäller prövning, inom ramen för ett överklagande, av tribunalens bedömning av den nationella lagstiftningen, har domstolen redan funnit att den är behörig enligt följande. Till att börja med är domstolen behörig att pröva om ordalydelsen i de aktuella nationella bestämmelserna har missuppfattats. Vidare är domstolen behörig att pröva om tribunalen inte kom fram till slutsatser som uppenbarligen är oförenliga med innehållet däri. Slutligen är domstolen behörig att pröva om tribunalen inte – vid sin prövning av alla dessa omständigheter – tillmätte någon av dem, för att konstatera innehållet i den aktuella nationella lagstiftningen, en betydelse som den inte har i förhållande till de andra omständigheterna, såvida detta på ett uppenbart sätt framgår av handlingarna i målet.⁴⁴ Eftersom inga av dessa påståenden kan godtas i förevarande fall, ska denna invändning underkännas, eftersom den saknar stöd.

70. För det tredje, vad gäller den felaktiga tolkningen av begreppet särskilda rättigheter, i den mening som avses i artikel 106 FEUF, räcker det att konstatera att argumentet att BBC och ITV hade gynnats inte hade åberopats vid tribunalen och syftar till att ändra föremålet för tvisten i tribunalen. UEFA:s begäran utgör således en ny grund och överklagandet kan därför inte prövas såvitt avser den grunden.⁴⁵

71. Jag noterar dessutom att för att pröva huruvida den nationella lagstiftningen är rättsenlig mot bakgrund av unionsrätten, borde UEFA ha väckt talan vid den nationella domstolen, vilken då hade kunnat inge en begäran om förhandsavgörande till domstolen.

72. I den andra delen av den andra grunden har UEFA kritiserat tribunalen för att den åsidosatte andra bestämmelser i EUF-fördraget. UEFA grundar sitt resonemang på förutsättningen att artikel 106.1 FEUF är tillämplig i förevarande fall. Tribunalen gjorde sig således skyldig till en andra felaktig rättstillämpning då den inte prövade frågan huruvida Förenade kungarikets åtgärder innebar att BBC och ITV intog en ställning som de inte hade kunnat erhålla utan att åsidosätta konkurrensrätten eller en ställning som gjorde det lättare för dem att åsidosätta konkurrensrätten.

43 — Dom av den 5 juli 2011 i mål C-263/09 P, Edwin mot harmoniseringsbyrån (REU 2011, s. I-5853).

44 — Se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Edwin mot harmoniseringsbyrån.

45 — Se dom av den 19 juli 2012 i mål C-264/11 P, Kaimer m.fl. mot kommissionen, punkt 65 och där angiven rättspraxis.

73. Med beaktande av svaret på den första delen av denna grund, där jag anser att tribunalen inte hade åsidosatt artikel 106 FEUF, är en prövning av den andra delen överflödigt.

74. Mot bakgrund av dessa omständigheter föreslår jag att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser hela den andra grunden, eftersom den delvis är verkningslös, delvis inte kan tas upp till sakprövning och delvis är ogrundat.

C – Den andra grunden i mål C-201/11 P

75. I den tredje grunden har UEFA invänt att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i tillämpningen av bestämmelserna i fördraget om friheten att tillhandahålla tjänster och om proportionalitetsprincipen. För det första anser UEFA att tribunalen missuppfattade grunden som inte på något sätt var begränsad till argumentet att vissa enskilda matcher i slutspelet i fotbolls-EM inte var evenemang av särskild vikt.

76. Den andra felaktigheten med tribunalens bedömning är att tribunalen, enbart av den anledningen att slutspelet i fotbolls-EM kunde – något som UEFA har bestridit – anses som ett och samma evenemang och att slutspelet i fotbolls-EM i sin helhet var av särskild vikt för samhället, antog att syftet att säkerställa bred tillgänglighet för allmänheten till TV-sändningar från detta evenemang inte kunde uppnås med en mindre ingripande inskränkning, såsom att en förteckning endast omfattade vissa utvalda matcher av slutspelet i fotbolls-EM.

77. Även om det antas att slutspelet i fotbolls-EM kan anses som ett unikt evenemang av särskild vikt för Förenade kungarikets samhälle, borde kommissionen ha gjort en fördjupad prövning av de anmälda åtgärdernas förenlighet med bestämmelserna i fördraget om friheten att tillhandahålla tjänster och om konkurrens.

78. Jag föreslår inledningsvis att domstolen, av de skäl som anges i punkterna 14–25 i detta förslag beträffande tolkningen av artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, förklarar att tribunalen gjorde en riktig bedömning när den slog fast att kommissionen på ett korrekt sätt fullgjorde sin skyldighet att kontrollera beslut 2007/730. Det är för övrigt genom en självständig bedömning av de faktiska och rättsliga omständigheterna, utan att riskera att ogrundade invändningar anförs mot domen, som tribunalen korrekt tillämpade rättspraxis om när det är motiverat med inskränkningar av friheten att tillhandahålla tjänster och rättspraxis avseende proportionalitetsprincipen.

79. Vad dessutom gäller UEFA:s första invändning ska det konstateras att UEFA samtidigt som den har kritiserat tribunalen för att ha missuppfattat grunden, har UEFA sammanfattat sina påståenden som åberopades i första instans och inkommit med synpunkter på den lösning som tribunalen, enligt UEFA, borde ha antagit beträffande Förenade kungarikets diskriminerande och oproportionerliga åtgärder. UEFA kritiserar visserligen punkt 150 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen där tribunalen på ett mycket allmänt sätt återger UEFA:s argument. Eftersom UEFA inte tydligt har visat genom vilket resonemang tribunalen missuppfattade grunden, är endast detta påstående alltför allmänt och vagt för att kunna bli föremål för en rättslig bedömning.⁴⁶ Eftersom dessa argument inte är tillräckligt detaljerade, kan de inte tas upp till sakprövning.

80. Vad gäller UEFA:s andra invändning i samma grund, noterar jag att UEFA:s argument bygger på en felaktig tolkning av domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen. I punkt 152 i nämnda dom, som innehåller den slutsats som ledde till att talan inte kunde vinna bifall, såvitt avsåg den femte grunden som hade åberopats i första instans, bekräftade tribunalen nämligen att slutspelet i fotbolls-EM med rätta kunde anses som ett unikt evenemang av särskild vikt för samhället i Förenade

46 — Se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 juli 1999 i mål C-51/92 P, Hercules Chemicals mot kommissionen (REG 1999, s. I-4235), punkt 113.

kungariket. Vid en läsning av domen finns det dock inget som tyder på det av UEFA påstådda antagandet att tribunalen felaktigt uppgav hur syftet med direktiv 89/552 i ändrad lydelse skulle uppnås, vilket är att säkerställa bred tillgänglighet för allmänheten till TV-sändningar från sådana evenemang. Vad dessutom gäller omfattningen av kommissionens prövning enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, ska UEFA:s kritik i detta hänseende, av de skäl som framgår i punkterna 14–25, således anses vara ogrundad.

81. UEFA har inom ramen för den tredje invändningen i denna grund, gjort gällande att kommissionen borde ha gjort en ingående prövning av de anmälda åtgärdernas förenlighet med bestämmelserna i fördraget om friheten att tillhandahålla tjänster och om konkurrens. Med beaktande av den ovannämnda tolkningen av artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, som jag föreslår att domstolen ska anta, ska överklagandet, i den mån den avser UEFA:s påståenden, ogillas.

82. I den del överklagandet kan provas på sökandens tredje grund, ska den således lämnas utan bifall.

D – Den fjärde grunden i mål C-201/11 P

83. I den fjärde grunden anser UEFA att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att anse att endast den omständigheten att slutspelet i fotbolls-EM kunde ses som ett och samma evenemang av särskild vikt, räckte för att åsidosättandet av UEFA:s äganderätt, vad gäller varje enskild match i slutspelet i fotbolls-EM, med nödvändighet var proportionerligt. Enligt UEFA är denna slutsats felaktig. I själva verket hade ett proportionerligt agerande varit att Förenade kungariket begränsade den omtvistade förteckningen till de viktigaste matcherna i slutspelet i fotbolls-EM. Tribunalen begick dessutom ett grundläggande fel då den underlät att bedöma omfattningen av inskränkningarna i UEFA:s äganderätt. Detta hindrade tribunalen från att göra en lämplig analys av frågan huruvida de nackdelar som de aktuella åtgärderna hade orsakat stod i proportion till de eftersträvade målen. Omfattningen av dessa inskränkningar var dock betydande, eftersom Förenade kungarikets åtgärder i praktiken ledde till att det enda sättet för UEFA att erhålla minsta ersättning för sina TV-sändningsrättigheter i Förenade kungariket var att sälja dem via auktion där endast en potentiell köpare deltog, nämligen alliansen för kombinationserbjudandet BBC/ITV, vilket avsevärt minskade ersättningen för värdet på dessa rättigheter.

84. Av det som anförts dels i punkterna 28–32 ovan, om proportionalitetsprincipen, dels i punkterna 33–44 ovan, om äganderätten, föreslår jag att överklagandet, såvitt avser UEFA:s fjärde grund, ska ogillas.

E – Den femte grunden i mål C-201/11 P

85. UEFA har som femte grund gjort gällande att motiveringen är bristfällig. UEFA har gjort gällande att motiveringen av beslut 2007/730, som tribunalen fann tillräcklig, var ytterst begränsad i jämförelse med vad som krävs för liknande beslut från kommissionen. Tribunalen gjorde sig således skyldig till felaktig rättstillämpning då den inte krävde att kommissionen iakttog kravet på motivering mot bakgrund av var och en av de fyra grunder som har anförts i detta överklagande. UEFA har preciserat felaktigheterna i giltigheten av de skäl som kommissionen har anfört.

86. Enligt UEFA ska detta beslut ogiltigförklaras. Först och främst därför att beslutet inte innehåller någon tillräcklig motivering till varför slutspelet i fotbolls-EM kvalificerades som ett evenemang av särskild vikt för samhället. Vad vidare gäller skälen i beslut 2007/730 angående konkurrens, kunde tribunalen inte i punkt 71 i domen, utan att ange skälen därtill, slå fast att det var tillräckligt att det i beslut 2007/730 påstås att Förenade kungarikets åtgärder ”lämnar utrymme för faktisk och möjlig konkurrens i samband med förvärvandet av sändningsrättigheterna för dessa evenemang”.

87. Vad vidare gäller motiveringen av friheten att tillhandahålla tjänster, har UEFA, beträffande punkt 70 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen, påpekat att tribunalen gav UEFA i uppdrag att analysera proportionaliteten, och att kommissionen undgick detta. Tribunalen borde inte heller ha grundat sig på förutsättningen att UEFA i egenskap av rättighetsinnehavare befann sig i en fördelaktig situation för att avgöra om kommissionens motivering var tillräcklig.

88. Det ska inledningsvis noteras att UEFA:s kritik, inom ramen för den aktuella grunden, huvudsakligen riktas mot den eventuellt bristfälliga motiveringen i beslut 2007/730, vilket blandas ihop med viss kritik mot domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen. De argument som har anförts inom ramen för denna del av den femte grunden, som gäller felaktigheter med beslut 2007/730, utgör en begäran om förnyad prövning av en grund som åberopades vid tribunalen, vilket faller utanför domstolens behörighet. Det är således uppenbart att överklagandet inte kan tas upp till sakprövning såvitt avser dessa argument.⁴⁷

89. De argument som UEFA har gjort gällande mot det överklagade beslutet påverkar uppenbart inte tribunalens bedömning, som är i enlighet med domstolens avseende motiveringsskyldigheten.

90. Enligt denna rättspraxis ska nämligen den motivering som krävs enligt artikel 296 andra stycket FEUF vara anpassad till rättsaktens beskaffenhet. Av motiveringen ska klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att den behöriga domstolen ges möjlighet att utföra sin prövning.⁴⁸

91. Mot bakgrund av de argument som har anförts i punkterna 14–27 i detta förslag beträffande begränsningen av den kontroll som kommissionen utövar på medlemsstaternas beslut om att upprätta de nationella förteckningarna, kan inte tribunalen ersätta kommissionens kontroll. Följaktligen ska omfattningen av tribunalens kontroll även fortsättningsvis vara begränsad.

92. Vad därefter gäller motiveringen som hänför sig till konkurrens, i punkterna 71–73 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen, redogjorde tribunalen tydligt för skälen till varför motiveringen i beslut 2007/730, i vilket det dessutom – i motsats till vad UEFA har anfört – hänvisas till förenligheten med konkurrensrätten, var tillräcklig och gjorde det möjligt för UEFA att förstå kommissionens resonemang och dessutom för tribunalen att utöva sin kontroll.⁴⁹

93. Vad gäller motiveringen till domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen, som hänför sig till friheten att tillhandahålla tjänster, förklarade faktiskt tribunalen, i punkt 70 i nämnda dom, avseende motiveringen i beslut 2007/730, att UEFA kunde ”avgöra om det finns omständigheter som ... visa[r] att det var oproportionerligt ... att ta upp samtliga matcher i slutspelet i förteckningen”. Det räcker att konstatera att detta stycke ska läsas ihop med punkt 62 i samma dom, i vilken tribunalen korrekt hänvisade till domstolens praxis om motiveringsskyldighetens omfattning. Denna rättspraxis syftar till att göra det möjligt för dem som berörs att få kännedom om skälen för den antagna rättsakten. Påståendet att tribunalen skulle ha påtvingat UEFA en skyldighet att pröva proportionaliteten är felaktigt och ska inte godtas.

47 — Dom av den 12 september 2006 i mål C-131/03 P, Reynolds Tobacco m.fl. mot kommissionen (REG 2006, s. I-7795), punkt 50 och där angiven rättspraxis.

48 — Dom av den 20 januari 2011 i mål C-90/09 P, General Química m.fl. mot kommissionen (REU 2011, s. I-1), punkterna 34–36 och där angiven rättspraxis.

49 — Jag noterar även att UEFA:s hänvisning till punkt 71 i den överklagade domen är felaktig, eftersom tribunalen endast hänvisar till skäl 21 i beslut 2007/730 utan att rättfärdiga de aktuella åtgärderna med förenligheten med konkurrensrätten.

94. Vad som slutligen gäller den otillräckliga motiveringen av åsidosättandet av äganderätten, noterar jag att tribunalen inte endast, alltför lätt enligt min mening, godkände att UEFA:s rättighet påverkades av beslut 2007/730, men även att tribunalen analyserade förenligheten av en sådan inskränkning med unionsrättsliga principer när den besvarade den sjätte grunden som anfördes i första instans. Mot bakgrund av det föreslagna svaret på den fjärde grunden i UEFA:s överklagande, är en prövning av invändningen överflödigt.

95. Mot bakgrund av vad som ovan anförts ska således överklagandet, i den mån det avser den femte grunden, ogillas.

V – Överklagandena i målen C-204/11 P och C-205/11 P

96. Till stöd för överklagandet i mål C-204/11 P har FIFA åberopat tre grunder. Till stöd för överklagandet i mål C-205/11 P har FIFA åberopat fyra grunder. Jag noterar att FIFA:s argument i dessa två överklaganden har blandats ihop och att kritiken i stort sett är likartad. Trots att det är svårt att analysera invändningarna mot tribunalens två domar tillsammans, ska jag samtidigt analysera de påståenden som har framförts i målen C-204/11 P och C-205/11 P.

A – Den första grunden i mål C-204/11 P och den första grunden i mål C-205/11 P

97. Vad gäller domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07), om beslut 2007/479 gällande de åtgärder som Konungariket Belgien hade vidtagit, och domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08), om beslut 2007/730 gällande de åtgärder som Förenade kungariket hade vidtagit, har FIFA gjort gällande att motiveringen i domarna är motsägelsefull, inkonsekvent och otillräcklig vad gäller frågan huruvida slutspelet i fotbolls-VM kan anses som ett unikt evenemang av särskild vikt för samhället. Till att börja med förde tribunalen, genom vissa konstateranden, ett inkonsekvent resonemang om vad som enligt FIFA är den riktiga beskaffenheten av slutspelet i fotbolls-VM. Tribunalen tycks vidare ha antagit inkonsekventa och oförenliga ståndpunkter, då den dels påstod att slutspelet i fotbolls-VM var ett evenemang som utgjorde en enhet, och dels påstod att vissa specifika omständigheter kunde visa att det inte var fallet.

98. Tribunalens slutsats att den medlemsstat som gjorde en anmälan inte behövde uppge några särskilda skäl till varför den upptog hela slutspelet i fotbolls-VM i sin förteckning, hindrade enligt FIFA kommissionen från att företa en omfattande verifiering och en ingående prövning av om de anmälda åtgärderna var förenliga med unionsrätten, vilket krävs enligt förstainstansrättens dom i målet Infront WM mot kommissionen.⁵⁰

99. Tribunalens motivering i domarna i de ovannämnda målen FIFA mot kommissionen (T-385/07 och T-68/08) innebar dessutom att bevisbördan omkastades på ett rättsstridigt sätt. Slutligen överskred tribunalen gränsen för sin domstolskontroll, eftersom tribunalen uppgav skäl som inte framgick i besluten 2007/479 och 2007/730.

100. Inledningsvis ska det påpekas att FIFA genom dessa grunder dels blandar ihop de problem som rör omfattningen av kommissionens kontroll av de nationella förteckningarna, enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, och omfattningen av den dithörande domstolskontrollen. FIFA blandar dels ihop problemen som rör kvalificeringen av slutspelet i fotbolls-VM som ett evenemang av särskild vikt för samhället i en medlemsstat.

50 — Förstainstansrättens dom av den 15 december 2005 i mål T-33/01, Infront WM mot kommissionen (REG 2005, s. II-5897).

101. Vad gäller den första aspekten vill jag av de skäl som gäller omfattningen av kommissionens behörighet enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, som jag redogjorde för i punkterna 14–25 i detta förslag, påpeka att FIFA:s kritik ska anses vara ogrundad.

102. Beträffande den andra aspekten har FIFA, genom argumenten om att det var felaktigt att se slutspelet i FIFA:s fotbolls-VM som ett evenemang som utgjorde en enhet och om det intresse som matcherna i denna tävling väcker, begärt att domstolen ska pröva tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna. Bedömningen av de faktiska omständigheterna, med undantag för då tribunalen missuppfattat bevisningen, utgör dock inte en sådan rättsfråga som i sig ska prövas av domstolen.⁵¹ Dessa argument kan således inte godtas.

103. I vart fall ska invändningen att skälen var motsägelsefulla, vilket har illustrerats med olika utdrag från domarna i de ovannämnda målen FIFA mot kommissionen (T-385/07 och T-68/08), och som är tagna från sitt sammanhang, anses vara utan verkan, eftersom tribunalen på ett tillräckligt sätt redogjorde för skälen till att den ansåg att kommissionen på ett korrekt sätt hade fullgjort sin kontrollskyldighet i enlighet med artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse.

104. Mot bakgrund av vad som anförts ska överklagandet i den del det kan prövas på första grunden i mål C-204/11 P och den första grunden i mål C-205/11 P, lämnas utan bifall.

B – Den andra grunden i mål C-204/11 P och den tredje grunden i mål C-205/11 P

105. I den andra grunden i mål C-204/11 P och i den tredje grunden i mål C-205/11 P har FIFA kritiserat tribunalen för att den felaktigt fann att kommissionen hade lagt fram tillräcklig bevisning och gett en lämplig motivering till varför hela slutspelet i fotbolls-VM korrekt hade ansetts som ett evenemang av särskild vikt för samhället. Tribunalen prövade först och främst inte FIFA:s argument om vilka slags uppgifter och tidpunkten för de uppgifter som kommissionen borde ha beaktat när den antog besluten 2007/479 och 2007/730. För det andra grundade sig tribunalen på skäl som inte framgick av dessa beslut. För det tredje har FIFA hävdade att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den vägrade att fästa någon som helst vikt vid tillvägagångssättet i andra medlemsstater där inte fotbolls-VM:s ”non prime”-matcher upptogs i de nationella förteckningarna.

106. För det fjärde gjorde sig tribunalen skyldig till felaktig rättstillämpning när den tolkade de kriterier på grundval av vilka slutspelet i fotbolls-VM konstaterades vara av särskild vikt för samhället.

107. Enligt FIFA godkände tribunalen felaktigt kommissionens slutsats att slutspelet i fotbolls-VM uppfyllde kraven på att vara av särskilt allmänt intresse i Belgien och Förenade kungariket. Tribunalen ansåg även felaktigt att kommissionen tillräckligt och korrekt hade motiverat denna slutsats. Vad dessutom gäller det andra kriteriet i skäl 16 i beslut 2007/730 och i skäl 18 i beslut 2007/730, gav tribunalen en motivering som kommissionen inte hade lämnat för att ge stöd för sin ståndpunkt att hela slutspelet i fotbolls-VM traditionellt sett hade sänts i en fri TV-kanal. Tribunalen godkände slutligen felaktigt kommissionens slutsats att kravet på att fotbolls-VM:s ”non prime”-matcher lockar ett stort antal TV-tittare var uppfyllt, och fann felaktigt att kommissionens slutsats var tillräckligt motiverad.

108. Vad först gäller invändningen i vilken det har påståtts att motiveringen var bristfällig, ska det erinras om att i första instans i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07) åberopade FIFA genom den sjätte grunden, som avsåg bristfällig motivering i beslut 2007/479, att det saknades indikationer om vilka slags uppgifter som låg till grund för nämnda beslut. I domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen (T-385/07) besvarade visserligen inte tribunalen specifikt vilka

51 — Domen i de ovannämnda förenade målen Alliance One International och Standard Commercial Tobacco mot kommissionen, punkt 85 och där angiven rättspraxis.

uppgifter som kommissionen borde ha beaktat. Tribunalen var dock inte skyldig därtill, eftersom tribunalen redogjorde för sin motivering och grundade sig på resonemanget i punkterna 68–74 i nämnda dom för att ge ett uttömmande svar på den åberopade grunden. Den första anmärkningen är följaktligen ogrundad.

109. Vad gäller domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08) gjorde FIFA, i samband med den första grunden som anfördes i första instans, gällande att då kommissionen antog beslut 2007/730, borde kommissionen ha beaktat samtliga omständigheter, såsom i synnerhet tittarsiffrorna för slutspelet i fotbolls-VM under åren 1998–2002 och år 2006 och innehållet i skriftväxlingen mellan kommissionen och Förenade kungarikets myndigheter mellan augusti 2006 och februari 2007. Jag noterar att tribunalen efter att ha prövat frågan om motiveringen i beslut 2007/730 i punkterna 67–72 i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen, mot bakgrund av den korrekta tolkningen av artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, besvarade tribunalen dessa påståenden i punkterna 74 och 75 i denna dom. Tribunalen gjorde därför en riktig bedömning när den drog de rättsliga slutsatserna av konstatandet att motiveringen i beslut 2007/730 var tillräcklig, då tribunalen fann att kommissionen inte kunde klandras för att den inte hade angett ännu fler omständigheter i beslutet, även de omständigheter som inte fanns tillgängliga då den nationella förteckningen upprättades. Denna invändning ska därmed anses ogrundad.

110. Vad gäller den andra invändningen ska det noteras att efter det att tribunalen med rätta hade tolkat skäl 18 i direktiv 97/36 i punkt 71 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07), redogjorde tribunalen, med hänsyn till rättspraxis rörande motiveringsskyldigheten, tillräckligt tydligt för argumenten till att även FIFA borde ha kunnat identifiera skälen som låg till grund för kommissionens val att godkänna att samtliga matcher i slutspelet i fotbolls-VM upptogs i Konungariket Belgiens nationella förteckning. Tribunalen fullgjorde därmed sin skyldighet att utföra domstolsprövning och sin motiveringsskyldighet. På samma sätt fullgjorde tribunalen, med hänsyn till tolkningen av skäl 18 i direktiv 97/36, sin kontroll- och motiveringsskyldighet i punkterna 69–72 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08). Denna invändning ska följaktligen anses som ogrundad.

111. Vad gäller den tredje invändningen ska det konstateras att då FIFA – liksom vid första instans i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07) – inte, på något utförligt sätt eller genom att uppge en precis invändning, har tagit upp problematiken med huruvida medlemsstaternas tillvägagångssätt är jämförbara för bedömningen av lagenligheten av de beslut som antogs med stöd av artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, kan FIFA inte med framgång åberopa ett fel som tribunalen gjorde sig skyldig till i detta avseende. I punkt 133 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08) besvarade tribunalen dessutom till fullo FIFA:s argument att kommissionen inte hade beaktat den omständigheten att andra medlemsstater huvudsakligen hade upptagit "prime"-matcher i slutspelet i fotbolls-VM i deras nationella förteckningar. Under alla omständigheter och mot bakgrund av det stora utrymme för skönsässig bedömning som medlemsstaterna tillerkänns vid upprättandet av de nationella förteckningarna, kan argumenten om att medlemsstaternas olika tillvägagångssätt är jämförbara inte godtas. Överklagandet ska alltså ogillas såvitt avser denna invändning.

112. Vad gäller den fjärde invändningen, som rör tribunalens tolkning av kriteriet som avser ett särskilt allmänt intresse och av problemet med TV-sändningen, och av analysen av kriteriet som hänför sig till ett stort antal TV-tittare som lockas av "non prime"-matcher, konstaterar jag att FIFA genom denna grund har kritiserat den del av motiveringen i domen i det ovannämnda målet UEFA mot kommissionen som jag anser att tribunalen framförde för fullständighetens skull. För att ogilla talan såvitt avsåg grunden som rörde åsidosättande av artikel 3a.1 i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, grundade sig tribunalen på det resonemang som huvudsakligen fördes i punkterna 94–100 och 117–119 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07) och det

resonemang som fördes i punkterna 112–118 i domen i målet T-66/08. FIFA:s invändningar är följaktligen verkningslösa, och de kan i vart fall inte tas upp till sakprövning, eftersom de avser faktiska omständigheter som tribunalen prövade och FIFA har inte visat att tribunalen missuppfattade dem.

113. Mot bakgrund av vad som anförts ska överklagandet, i den mån det avser den andra grunden i mål C-204/11 P och den tredje grunden i mål C-205/11 P, ogillas, eftersom de delvis är ogrundade, delvis inte kan tas upp till sakprövning och delvis är verkningslösa.

C – Den första och andra delen av den tredje grunden i mål C-204/11 P och den första och tredje delen av den fjärde grunden i mål C-205/11 P

114. I den första delen av den tredje grunden i mål C-204/11 P och i den första delen av den fjärde grunden i mål C-205/11 P, har FIFA, för det första, kritiserat tribunalen för att den gjorde en felaktig prövning av huruvida inskränkningarna i friheten att tillhandahålla tjänster och i etableringsfriheten, som var en följd av de nationella åtgärderna, var proportionerliga. FIFA har nämligen gjort gällande att det åligger kommissionen att pröva sådana inskränkningar, och inte tribunalen.

115. Vidare gjorde tribunalen även ett misstag när den fann att syftet med att säkerställa bred tillgänglighet för allmänheten till TV-sända evenemang av särskild vikt för samhället och rätten till information, berättigade de inskränkningar som beslut 2007/479 och 2007/730 innebar. Bred tillgänglighet för allmänheten innebär inte en obegränsad tillgänglighet. Dessutom kunde inte kommissionen utföra en begränsad verifiering av de anmälda förteckningarnas förenlighet med unionsrätten. Tribunalen borde ha funnit att kommissionen var skyldig att göra en omfattande verifiering och en fördjupad prövning, i enlighet med kraven som uppställs i den ovannämnda domen Infront WM mot kommissionen.

116. Slutligen konstaterade tribunalen felaktigt att kommissionen i tillräcklig utsträckning hade motiverat sin slutsats att inskränkningarna i friheten att tillhandahålla tjänster var proportionerliga.

117. I den andra delen av den tredje grunden i mål C-204/11 P och i den andra delen av den fjärde grunden i mål C-205/11 P, har FIFA hävdatt att tribunalen borde ha slagit fast att kommissionen hade åsidosatt artikel 3a.2 i direktiv 89/552 i ändrad lydelse och fördraget, då kommissionen inte hade beaktat de inskränkningar i äganderätten som besluten 2007/479 och 2007/730 innebar. Tribunalen begick även ett fel då den fann att inskränkningarna i FIFA:s äganderätt var proportionerliga i förhållande till det eftersträfvade syftet.

118. I den tredje delen av den fjärde grunden i mål C-205/11 P har FIFA klandrat tribunalen för att ha gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid prövningen av konkurrensbestämmelserna. Tribunalen fann felaktigt att det inte ankom på kommissionen att göra någon mer ingående bedömning än vad kommissionen hade gjort. FIFA har dessutom kritiserat tribunalen för att den konstaterade att BBC och ITV, genom Förenade kungarikets anmälda åtgärder, inte hade beviljats sådana särskilda rättigheter som avses i artikel 106.1 FEUF. Denna slutsats grundas på överväganden som uteslutande är formella och teoretiska.

119. Jag noterar inledningsvis att överklagandet, såvitt avser flertalet av de påståenden som har anförts i samband med de förevarande invändningarna, kan ogillas mot bakgrund av övervägandena avseende tolkningen av artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, som anges i punkterna 14–25 i detta förslag.

120. I domarna i de ovannämnda målen FIFA mot kommissionen (T-385/07 och T-68/08) tillämpade tribunalen på ett korrekt sätt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse när tribunalen fann att medlemsstaterna förfogade över ett betydande handlingsutrymme vid upprättandet av de nationella förteckningarna, med den följd att omfattningen av kommissionens kontroll enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, var begränsad. Tribunalen drog i tillräcklig mån de rättsliga slutsatserna av detta konstaterande, i bland annat punkterna 52, 73–74 och 114–115 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07), och i punkterna 48, 71–76 och 112 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08).

121. Med beaktande av de argument, som redogörs i punkterna 26–27 i detta förslag, om den begränsade prövning som tribunalen företar av kommissionens beslut enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, kan tribunalen inte i detta avseende ersätta kommissionen. Således ska omfattningen av tribunalens kontroll fortsatt vara restriktiv.

122. För det andra medger jag, vad gäller kommissionens proportionalitetsprövning av de nationella förteckningarna, att motiveringen i besluten 2007/730 och 2007/479 vid första anblicken kan förefalla ytlig. Mot bakgrund av punkterna 28–32 i detta förslag och då unionslagstiftaren redan har avvägt de intressen som kan tas i beaktande vid tillämpningen av proportionalitetsprincipen i förhållande till undantagen från de grundläggande friheterna, ska kommissionens roll, mot bakgrund av den begränsade omfattning som kontrollen har enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, vara subsidiär och med nödvändighet begränsad.

123. Mer generellt anser jag att skälen i de beslut som utfärdas enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, ska tolkas i sin helhet för att det inte ska bli en uppdelning i handlingarna mellan varje evenemang som en berörd medlemsstat anser är av särskild vikt för samhället. Kommissionen har således goda skäl att anpassa bedömningen genom att variera skälens omfattning utifrån de berörda evenemangen. Om det exempelvis rör evenemang som anges i skäl 18 i direktiv 97/36, kan motiveringen vara kortfattad, utan att riskera ett automatiskt tillvägagångssätt samtidigt som principen om god förvaltningssed iakttas. När det gäller andra sporadiska evenemang, kan kommissionen anstränga sig att lämna mer upplysningar samtidigt som de fastställda gränserna i direktiv 89/552 i ändrad lydelse iakttas. Slutligen ska motiveringen i kommissionens beslut i sin helhet vara tillräcklig för att tribunalen ska kunna utföra sin domstolsprövning, som även ska vara begränsad.

124. Mot bakgrund av vad som anförts gjorde tribunalen en riktig bedömning när den dels i punkterna 117–119 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-385/07) bekräftade att beslut 2007/479 var giltigt, dels när den i punkterna 160–164 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08) bekräftade att beslut 2007/730 var giltigt.

125. För det tredje, vad gäller åsidosättandet av äganderätten, föreslår jag, mot bakgrund av övervägandena i punkterna 33–44 i detta förslag, att denna invändning ska underkännas, eftersom den saknar stöd.

126. Vad som slutligen rör den tredje delen av den fjärde grunden i mål C-205/11 P, räcker det att konstatera att med beaktande av kommissionens handlingsutrymme enligt artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse, gjorde tribunalen en riktig bedömning när den i punkt 173 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08) fann att det inte ankom på kommissionen att göra någon mer ingående bedömning än vad den hade gjort. Det är vidare genom en självständig bedömning av de faktiska omständigheterna mot bakgrund av direktiv 89/552 i ändrad lydelse, som tribunalen kunde anse att tilldelningen av särskilda rättigheter inte innebar några problem i förevarande fall.

127. På grund av det ovan anförda föreslår jag att överklagandet, i den mån den avser den första och andra delen av den tredje grunden i mål C-204/11 P och den första och andra delen av den fjärde grunden i mål C-205/11 P ska ogillas.

D – Den andra grunden i mål C-205/11 P

128. I denna grund har FIFA hävdatt att tribunalen har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den godkände kommissionens slutsats att förfarandet för att uppta fotbolls-VM:s "non prime"-matcher i Förenade kungarikets nationella förteckning över evenemang som var av särskild vikt för samhället i den medlemsstaten, genomfördes på ett klart och tydligt sätt. FIFA har särskilt påstått, i motsats till vad tribunalen slog fast, att den omständigheten att vissa myndigheter eller vissa samrådsorgan föreslagit ministern för kultur, media och sport att endast "prime"-matcher ska tas upp i denna förteckning, innebar att kommissionen var skyldig att förklara varför ministern inte gjorde fel då denne intog en annan ståndpunkt. FIFA har tillagt att tribunalen felaktigt fann att kommissionen hade rätt att beakta omständigheter som var hänförliga till en tidpunkt efter det att den anmälda förteckningen utformades.

129. Jag konstaterar att FIFA i den andra grunden i första instans anförde argumentet om att kraven på öppenhet och transparens då den nationella förteckningen upprättades i Förenade kungariket hade åsidosatts. Som svar på påståendet att kommissionen hade gjort en felaktig bedömning, gjorde tribunalen en riktig bedömning när den, efter det att den korrekt hade tolkat artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse i punkterna 84–89 i domen i det ovannämnda målet FIFA mot kommissionen (T-68/08), fann i punkt 96 i nämnda dom att FIFA:s påståenden skulle ogillas. Jag påpekar nämligen att artikel 3a i direktiv 89/552 i ändrad lydelse inte fastställer någon skyldighet att samråda, som de nationella myndigheterna eller eventuellt kommissionen är skyldig att följa. Varken de nationella myndigheterna eller kommissionen är bundna av de yttranden som kommer fram när den nationella förteckningen upprättas och de är inte skyldiga att individuellt besvara de kommentarer som inges. Invändningen är således ogrundad.

VI – Förslag till avgörande

130. Jag föreslår att domstolen ska avgöra målet enligt följande:

- 1) Överklagandet i mål C-201/11 P ogillas. I enlighet med artikel 138 i domstolens rättegångsregler ska UEFA bära sin rättegångskostnad och ersätta Europeiska kommissionens rättegångskostnad i målet om överklagande.
- 2) Överklagandet i mål C-204/11 P ogillas. I enlighet med artikel 138 i domstolens rättegångsregler ska FIFA bära sin rättegångskostnad och ersätta Europeiska kommissionens rättegångskostnad i målet om överklagande.
- 3) Överklagandet i mål C-205/11 P ogillas. I enlighet med artikel 138 i domstolens rättegångsregler ska FIFA bära sin rättegångskostnad och ersätta Europeiska kommissionens rättegångskostnad i målet om överklagande.
- 4) Förenade kungariket och Konungariket Belgien ska bära sin rättegångskostnad, i enlighet med artikel 140 i domstolens rättegångsregler.